

COORDONATOR:
STELIAN NEAGOE

**ENCICLOPEDIA ISTORIEI
POLITICE A ROMÂNIEI.
1859-2002**

București, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, 2003,
790 p.

ACTUALITATEA ISTORIEI POLITICE

ION BULEI

Recenta apariție a lucrării *Enciclopedia istoriei politice a României*, la Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, ne pune în fața unei probleme foarte actuale. Într-o vreme în care istoriografia e atrasă de geo-istorie, de raportul om-mediu, de durată ecologică, de „mișcările ritmate“ ale economiilor și societăților, într-o vreme în care mai mult ca niciodată istoricul se simte dator și doritor să îmbrățișeze curgerea vieții trecute sub tot felul de aspecte, mai este interesant a te ocupa din nou de istorie politică? Abordarea ei nu comportă un risc? Cu atât mai mult cu cât trăim și într-un context în care valorile tradiționale au scăzut în intensitate, cu viteze diferite, în mai toate țările. S-a erodat încrederea în autoritățile politice, în magistratură, în instituțiile statului (mai ales în parlamente), în personalitățile politice. Totul pe un fundal de declin al valorilor etice și religioase și de creștere a individualismului. Riscul de a te referi la aspecte politice este, aşadar, mare. În cazul istoricilor români riscul pare și mai mare în acest moment în care românii s-au cam săturat de politică. Până de curând românii nu făceau politică. Doar ridicau mâna în ședințele de partid și se duceau

la vot sau nu, cine trebuia să iasă tot ieșea. Și, de obicei, cu peste 99%. Gestul politic al românilor nu avea nici o relevanță. Dar..., în paisprezece ani de libertate români au făcut deja toate experiențele politice. Au avut de toate: partide, chiar sute, la guvern și în opoziție, coaliții de partide, propagandă electorală, presă de partid, de opinie independentă sau semi-independentă, ziară care au scris tot ce vrei și nu vrei, într-o neîngrădită libertate, alegeri de toate felurile, parlamente în care au intrat cine vrei și cine nu vrei, și care, prin funcțiunea lor, au aruncat în viața românească tot felul de noțiuni pierdute. Dar țara o duce din ce în ce mai rău. Românul a crezut că politica rezolvă totul. S-a înselat. Și acum crede că politica e de vină. Tocmai pentru că nu e capabilă să dea o speranță vieții sale.

Deci pe cine mai poate interesa o carte de viață politică? Un risc pe care și l-au asumat istoricii: Cristina Arvatu, Sanda Cincă, Ruxandra Manolea, Constantin Petculescu, Călin Câmpean, Lucian Jora, Ioan Lucinescu, grup condus de Stelian Neagoe, autori ai acestei întinse *Enciclopedie de istorie politică a României 1859–2002*. O carte publicată la Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, o editură care n-a publicat mult, dar care cu discreție, eleganță și bun gust intelectual ne-a pus până acum la îndemână o serie de lucrări de neîndoioasă valoare în domeniile filosofiei politice, științelor politice sau, iată, istoriei. Autorii *Enciclopediei* au în vedere tot ceea ce ar putea cădea sub incidenta politicului de la Cuza încوace: stăpânirea puterii politice, cucerirea ei, lovitură de stat, răscoale, războaie, revoluții, făurirea statului național, evoluția regimului politic și a formei de stat, succesiunea guvernelor, afirmarea partidelor politice, mișcările diplomatice... Totul este redat cronologic, singurul criteriu de unitate a tuturor faptelor, evenimentelor, evoluției personalităților. Adică ce se întâmplă la o anumită dată. Autorii ne avertizează că e prima oară când se publică în România o enciclopedie de acest fel. Chiar aşa și e. *Istoria României în date*, remarcabilă carte a istoricilor Dinu C. Giurescu, Horia Matei, Nicolae Nicolescu, Marcel Popa, Gh. Rădulescu, Alexandru Stănciulescu, acum la o nouă ediție, privește nu doar faptul politic, ci faptul istoric în general, deopotrivă economic, politic, social, cultural. Lucrarea de sub redacția lui Stelian Neagoe este exclusiv politică. Ea este foarte utilă ca instrument de lucru la îndemână celor angrenați în procesul de învățământ sau a publicului larg interesat de evoluția noastră istorică. Este, totodată, o sinteză necesară în istoriografia noastră actuală, în evidență căutare de repere și este o primă fază a unei mai ample lucrări care să privească nu doar istoria politicului, ci a puterii politice în România. Institutul nostru va elabora în curând o astfel de lucrare, în fond o evoluție a statului, a instituțiilor sale și o evidențiere a componentelor intime ale puterii în dinamica și întrepătrunderea lor. Experiența autorilor *Enciclopediei* va fi punctul nostru de plecare și principala susținere a unei astfel de inițiative.